

“ҚАЙТА ДАВЛАТ
РҮЙХАТИДАН ЎТКАЗИЛГАН”
Фарғона вилояти
Кўкон шаҳар Давлат хизматлари
маркази томонидан

2023 йил “11” айдан да
сондек реестр тартиб
реквиши билан

“ТАСДИҚЛАНГАН”
Qo'qon shahar «Dehqon bozori»
aksiyadorlik jamiyati
акциядорларининг
2022 йил “28” июндаги
йиллик умумий йиғилиши
қарори билан

QO' QON SHAHAR «DEHQON BOZORI»
AKSIYADORLIK JAMIYATI
У С Т А В И

КЎҚОН – 2023 йил

МУПДАРИЖА

- I. Жамияттинг номи, жойланған маңзили ва ҳуқуқий ҳолати.
- II. Жамияттинг фаолияттинг соҳаси (асосий йўналишлари) мақсади ва визифалари.
- III. Устав капиталининг мисдори, уни кўпайтириш ва камайтириш тартиби.
- IV. Жамият акцияларининг турлари, номинал қиймати ва хар хил турдаги акцияларининг нисбати.
- V. Акцияларни жойлантириш тартиби ва шартлари
- VI. Акциярларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари
- VII. Даромадни (фойдани), дивидендларни тақсимлаш ва зарарни қоплан тартиби
- VIII. Захира Фонди ва бошқа фондларни ташкил этиш тартиби
- IX. Жамияттинг бошқарув органлари
- X. Жамият акциярларининг умумий йигилиши
- XI. Жамият кузатув кенгаси
- XII. Жамият ижроия органи (бошқаруви)
- XIII. Миноритар акциярлар қумитаси
- XIV. Молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш
- XV. Корпоратив маслаҳатчи
- XVI. Жамиятни қайта ташкил этиш ва тугатиш
- XVII. Якуний коидалар

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикасининг "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонунига ҳамда бошқа мөърий-хуқуқий хужжатларга асосан ишлаб чиқилган бўлиб, Кўқон шаҳар «Дехкон бозори» акциядорлик жамияти (кейинги ўринларда – Жамият деб юритилади) фаолиятини тартибга солади.

1.2. Жамият ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Фуқаролик кодекси, "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонуни ҳамда бошқа норматив-хуқуқий хужжатлар ва мазкур Уставга мувофиқ олиб боради.

1.3. Жамиятнинг тўлиқ номи:

Ўзбек тилида, лотин алифбосида – Qo'qon shahar «Dehqon bozori» aksiyadorlik jamiyat;

Ўзбек тилида, кирил алифбосида – Кўқон шаҳар «Дехкон бозори» акциядорлик жамияти;

Рус тилида – Акционерное общество Кокан город "Дехканский рынок" акционерное общество;

Инглиз тилида – Kokan city "Dehkan market" joint stock company.

1.2. Жамиятнинг қисқартирилган номи:

Ўзбек тилида, лотин алифбосида – Qo'qon shahar «Dehqon bozori» AJ;

Ўзбек тилида, кирил алифбосида – Кўқон шаҳар «Дехкон бозори» АЖ;

Рус тилида – г.Коканд АО "Дехканский рынок";

Инглиз тилида – Kokand city "Dehkan market" JSC.

1.3. Жамиятнинг жойлашган ери (почта манзили): 150700, Ўзбекистон Республикаси, Фаргона вилояти, Кўқон шаҳри, Фурқат кўчаси 100 уй.

1.4. Жамиятнинг электрон почта манзили: qoqondb@umail.uz

1.5. Жамиятнинг расмий веб-сайти: <http://quqondehqonbozori.uz>

1.6. Жамият фаолият кўрсатиш муддати – чекланмаган муддатга ташкил этилган.

1.7. Жамият Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига асосан юридик шахс хисобланади, ўзининг мустакил балансида ҳисобга олинадиган алоҳида мол-мулкига, шу жумладан ўзининг устав капиталига берилган мол-мулкка эга бўлади, ўз номидан мулкий ва шахсий-номулкий ҳуқукларни олиши ҳамда амалга ошириши, зиммасига мажбуриятлар олиши, судда даъвогар ва жавобгар бўлиши мумкин.

1.8. Жамият ўзининг ташкилий-хуқуқий шакли кўрсатилган тўлиқ фирма номига ва қисқартирилган фирма номига эга бўлади. Жамият ўзининг фирма номи давлат тилида тўлиқ ёзилган ҳамда жойлашган ери кўрсатилган юмалоқ муҳрга эга бўлиши лозим (муҳрда бир вақтнинг ўзида фирманинг номи бошқа исталган тилда ҳам кўрсатилиши мумкин), ўз номи ёзилган штамп ва бланкаларга, ўз тимсолига, шунингдек бошқа ўз белги-аломатларига эга бўлишга хақлидир.

1.9. Жамият ўзининг почта манзили ва электрон почта манзили ўзгарганлиги

тұғрисінде юридик шаҳеларни давлат рұйхатидан үтказувчи органларни өзма биілдіріш төбөрнің Ыұлы билан, акциядорларни эса оммавий ахборот воситаларида әлеумет бернің Ыұлы билан хабардор этиши шарт.

1.10. Акциядорлар жамияттің мажбуриятларынан қозасидан жағобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан бўғлиқ заарларнинг ўринин ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасидан қонап таваккалчилигини ўз зинмасига олади.

1.11. Акциялар хақининг ҳаммасини тўламаган акциядорлар Жамияттің мажбуриятлари қозасидан ўзларига тегишли акциялар қийматининг тўланмаган кисми доирасидан солишдар жағобгар бўладилар.

1.12. Жамият ўз акциядорларининг мажбуриятлари қозасидан жағобгар ҳисобланмайди.

1.13. Жамияттің мол-мулки унга мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлиб, жамият акцияларини жойлантиришдан тушган маблағлар, асосий фондлар ва айланма маблағлар, кўчар ва кўчмас мулклар, қимматли когозлар, олинган даромад, қонун ҳужжатлари билан таъқиғланмаган бошқа асосларда олинган бошқа мол-мулклардан ташкил топади.

1.14. Жамият қонун ҳужжатларида кўзда тутилган акциядорлик жамияти ёки маъсулияти чекланган жамияти шаклдаги шўъба ва тобе ҳўжалик жамиятларни ташкил этингага хакқидир.

1.15. Жамият ўрнатилган тартибда Ўзбекистон Республикаси худудида филиаллар ташкил этиши ҳамда уларга қонун ҳужжатлари ва Жамият Уставида белгиланган доирада ва тартибда ваколатлар бернин мумкин.

1.16. Жамият корхоналар, ташкилотлар ва бошқа тижорат тузилмаларини ташкил этишида ва уларнинг ҳўжалик фаолиятида, шу жумладан холдинг асосида ҳам ўз маблағлари билан, шу жумладан улуш қўшиш асосида қатнашиш ҳуқуқига эга.

1.17. Жамият ўз фаолиятини мувофикалаштириш, ўз манфаатларини ифода этиши ва ҳимоя қилиши ҳамда биргаликдаги дастурларни амалга ошириш мақсадида уюшмалар (иттифоқлар) ва ўзга бирлашмаларда қатнашиши мумкин.

II. ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТТИНГ СОҲАСИ (АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ) МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАЛАРИ

2.1. Жамият тижорат ташкилоти бўлиб, унинг асосий мақсади молиявий-ҳўжалик фаолиятидан фойда олишдир.

2.2. Жамият асосий мақсадига эришин учун фаолият ва хизмат кўрсатишнинг куйидаги турларини амалга оширади:

Аҳолини деҳқончилик, озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда бошқа истеъмол моллари билан кенг ассортиментда таъминлаш;

• Дехконларга, озиқ-овқат ҳамда бошқа истеъмол моллари сотувчиларга савдо килишлари учун зарур майишӣ шароитлар яратиш;

• Бу соҳада зарур тартибларни ўрнатиш учун ҳукукни муҳофаза қилиш ва давлаттіннинг бошқа органлари билан ҳамкорликда ҳуқук бузарликларга қарши курашни кучайтириш ва таъминлаш;

• Аҳолининг товарлар ва хизматларга бўлган талабларини ўрганиш;

- Бозор худудларида жойлашган мулкчилик шаклидан қатъий назар савдо ва бошқа корхоналарнинг фаолиятини мувофиқлаштириш, уларнинг бозорларда хизмат кўрсатиш бўйича фаолиятларига ёрдам бериш;
- Бозорда сотилаётган маҳсулотлар ва кўрсатилаётган хизматларни ишлаб чиқарувчилар ва уларнинг истеъмолчилари манфаатларини муҳофаза қилиш;
- Бозор худудларида фуқаролар, корхоналарда, озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилиш билан шуғулланаётган савдо-харид корхоналари фаолиятини ташкил этиш.

2.3. Ушбу Уставнинг 2.2. моддасида белгиланган коидаларни чекланмаган ҳолда жамиятнинг мақсад ва фаолият турлари ўз ичига қўйидагиларни олади:

- Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ ташки иқтисодий фаолиятни амалга ошириш;
- тижорат на тадбиркорлик фаолияги, шартномалар асосида ҳалк истеъмол молларини ишлаб чиқариш, техник маҳсулотларни, ҳом ашёлар, материаллар, ускуналар, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини на ўзаро ҳисоб-китоб бўйича эркин нархларда олинадиган бошқа маҳсулотларни сотиш;
- бошқа корхоналар учун эксплуатация ходимларини тайёрлаш ва ўқитиш;
- ўз дўконлар тармоғини ташкил этиш;
- транспорт хизматларни кўрсатиш;
- қимматли қоғозлар билан иш олиб бориш;
- қимматли қоғозлар фаолияги билан боғлик бўлган масалалар бўйича ахборот таъминоти;
- жамият мақсадларига жавоб берувчи, қонунчиликка зид келмайдиган, фаолиятнинг бошқа турларини бажариш.

Жамият қонунчиликда белгиланган бошқа фаолият турларини ўрнатилган тартибда амалга ошириши мумкин.

Жамият ўз ишлари учун ўз ватанимиздан ва хориждан мутахассислар ёллашга, уларнинг меҳнатига ҳак тўлаш услуби, микдори ва турини мустақил белгилашга хаклидир.

Махсус рухсатнома (лицензия) талаб қилинадиган фаолият турлари тегишли рухсатнома (лицензия) олингандан сўнг амалга оширилади.

III. УСТАВ КАПИТАЛИНИНГ МИҚДОРИ, УНИ КЎПАЙТИРИШ ВА КАМАЙТИРИШ ТАРТИБИ

3.1. Жамиятнинг устав капитали акциядорлар олган Жамият акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади.

3.2. Жамиятнинг устав капитали 48 797 000 сўмни ташкил қиласди. У хар бирининг номинал қиймати 1000 сўм бўлган 48 797 дона оддий акцияларга бўлинган.

а) Устав капиталини кўпайтириш.

3.3. Жамиятнинг устав капитали қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирилиши мумкин.

Кўшимча акциялар факат жамият уставида белгиланган, эълон қилинган

акцияларнинг сони доирасида жамият томонидан жойлаштирилиши мумкин.

3.4. Кўшимча акциялар Жамият томонидан ушбу уставда белгиланган эълон кўлинган акциялар сони доирасидагина жойлаштирилади.

3.5. Эълон қилинган акцияларнинг энг катта микдори 10 000 000 дона оддий, хужжатсиз 10 000 000 000 сўмлик акцияларни ташкил этади, хар бир акциянинг номинал кххмлти 1000 сўмга teng ва жамият шу микдордаги акцияларни жойлаштиради.

3.6. Жамият устав капиталини ошириш мақсадида жойлаштирилган акцияларига кўшимча равишда чиқариши мумкин бўлган эълон қилинган акциялари микдори акциядорлар умумий йигилиши томонидан белгиланади.

3.7. Устав капиталини кўшимча акцияларни жойлаштириш йули билан кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган кўшимча акцияларнинг умумий киймати, сони, тури, номинал киймати, жойлаштириш тартиби, усули, муддати, жойлаштириш (акцияларнинг биржа ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархи, акциялар учун тўлов тартиби, амалга ошмаган деб топиш улуси ва амалга ошмаган деб топилган тақдирда акциялар учун қабул қилинган тўлов воситаларини қайтариш тартиби белгиланади.

3.8. Кўшимча чиқарилаётган акциялар очик ва ёпиқ обуна усуллари билан жойлаштирилади.

3.9. Жамиятнинг устав капиталини кўпайтириш тўғрисидаги ва жамият уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар жамиятнинг кузатув кенгashi томонидан қабул килинади.

3.10. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган, ҳаки пул маблағлари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар ўзига тегишли шу турдаги акциялар микдорига мутаносиб микдорда уларни имтиёзли олиш хукукига эга.

3.11. Имтиёзли хукукни кўлламаслик тўғрисидаги қарор, шунингдек бундай қарориинг амал қилиш муддати ҳақидаги қарор акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этаётган овоз берувчи акциялар эгаларининг кўпчилик овози билан қабул қилиниши мумкин. Бундай қарорнинг амал қилиш муддати ушбу қарор қабул қилинган пайтдан эътиборан бир йилдан ортиқ бўлиши мумкин эмас.

3.12. Имтиёзли хукуқка эга бўлган шахсларнинг руйхати қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санадаги жамият акциядорлари реестрининг маълумотлари асосида тузилади.

3.13. Кўшимча чиқарилган акциялар бозор кийматида, лекин номинал кийматидан кам бўлмаган қийматда жойлаштирилади.

3.14. Акцияларни жойлаштириш, шу жумладан, акциядорлар ўртасида жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишда акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархи қимматли қоғозлар савдоши ташкилотчиларининг савдо майдончаларида вужудга келаётган нархлар конъюнктурасидан келиб чиқсан ҳолда белгиланади.

Жамиятнинг устав капитали кўпайтирилаётганда жамиятнинг кўшимча

кцияларига унинг ўз капитали ҳисобидан, шунингдек ҳакини қўшимча акциялар илан тўлаш тўғрисида қарор қабул килинган дивидендлар ҳисобидан ҳак тўланган ақдирда, бундай акцияларни жойлаштириш жамият акцияларининг номинал иймати буйича амалга оширилади.

3.15. Соликқа оид ёки давлат олдидағи бошқа қарздорлик ҳисобига жамият став капиталидаги давлат улушини шакллантириш ёки ошириш тўғрисидаги қарор жамият акциядорлари умумий йиғилиши томонидан жамиятнинг жойлаштирилган воз берувчи акцияларининг камида учдан икки кисми эгалари бўлган кциядорларнинг (давлатдан ташқари) розилиги мавжуд бўлган тақдирда, кциядорларнинг оддий кўпчилик овози билан қабул қилинади.

б) Устав капиталини камайтириш.

3.16 Жамиятнинг устав капитали акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини кисқартириш йўли билан камайтирилиши мумкин.

3.17 Агар устав капиталини камайтириш натижасида унинг миқдори қонун хужжатларида белгиланган энг кам миқдоридан камайиб кетса, Жамият устав капиталини камайтиришга ҳақли эмас.

3.18 Устав капиталини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилган вақтда акциядорларнинг умумий йиғилиши устав капитални камайтириш сабабларини сўрсатади ва уни камайтириш тартибини белгилайди.

IV. ЖАМИЯТ АКЦИЯЛАРИНИНГ ТУРЛАРИ, НОМИНАЛ ҚИЙМАТИ ВА ХАР ҲИЛ ТУРДАГИ АКЦИЯЛАРНИНГ НИСБАТИ

4.1. Жамият номинал 1000 (бир минг) сўм бўлган оддий ёки имтиёзли акцияларни чиқариш ва уларни жойлаштиришга хаклидир, бунда имтиёзли акцияларнинг умумий номинал қиймати Жамият устав капиталининг 20 (йигирма) фоизидан ошмаслиги лозим.

4.2. Жамият қонун хужжатларида назарда тутилган облигациялар ва бошқа қимматли қоғозларни жойлаштиришга ҳақли.

V. АКЦИЯЛАРНИ ЖОЙЛАШТИРИШ ТАРТИБИ ВА ШАРТЛАРИ

5.1. Жамиятнинг қўшимча акцияларни жойлаштириш тўғрисидаги карорида чиқарилаётган акцияларни жойлаштириш усули белгиланади.

5.2. Жамият томонидан акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган, ҳақи пул маблағлари билан тўланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни жойлаштиришда овоз берувчи акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар уларни имтиёзли равишда олиш ҳуқуқига эга. Акциядор, шу жумладан акциядорларнинг умумий йиғилишида қарши овоз берган ёхуд унда иштирок этмаган акциядор акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган эмиссиявий қимматли қоғозларни ўзига тегишли шу турдаги

акциялар микдорига мутаносиб микдорда имтиёзли олиш ҳуқуқига эга.

Имтиёзли ҳуқуқка эга бўлган шахсларнинг рўйхати қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санадаги жамият акциядорлари реестрининг маълумотлари асосида тузилади.

5.3. Имтиёзли ҳуқуқнинг амал қилиш муддати билдириш эълон қилинган пайтдан эътиборан ўн кундан кам ва ўттиз кундан кўп бўлиши мумкин эмас.

VI. АКЦИЯДОРЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

6.1. Жамият акциядорларининг ҳуқуклари:

- Жамиятнинг акциядорлари реестрига киритилиш;
- ўзи ҳақида депозитарийдаги депо ҳисоб варагидан кўчирма олиш;
- Жамият фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзида олиш;
- Жамият тугатилган тақдирда ўзларига тегишли улушга мувофиқ молмulkning бир қисмини олиш;
- Жамиятни бошқаришда иштирок этиш;
- Жамиятнинг Уставига мувофиқ Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари тўғрисида тўлиқ ва тўғри ахборот олиш;
- олган дивидендини эркин тасарруф этиш;
- қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органида, шунингдек судда ўз ҳуқуқларини химоя қилиш;
- қимматли қоғозлар бозорининг профессионал иштирокчилари ва эмитентларнинг укувсиз ёки ғаразли хатти-харакатлари туфайли кўрган зарарнинг тўланишини талаб қилиш;
- ўз манфаатларини ифодалаш ва химоя қилиш мақсадида уюшмалар ва бошка жамоат ташкилотларига бирлашиш;
- ўзларининг хамкорликдаги позициясини шакллантириш мақсадида акциядорлар, шу жумладан миноритар акциядорлар ўзаро акциядорлик битимларини тузишга хақли;
- жамиятнинг 5(беш) фоиз улушга эга акциядори аудиторлик текширувани ўтказиш ташаббуси билан чиқишига хақли;
- қимматли қоғозлар сотиб олиш вақтида зарап кўриш ва (ёки) фойданинг бир қисмини йўқотиш эҳтимоли билан боғлик таваккалчиликни сугурталаш.

6.2. Акциядорлар мазкур Уставда ва қонунчиликда назарда тутилган бошка ҳуқуқларга хам эга бўладилар.

6.3. Жамият акциядорлари қўйидаги мажбуриятларга эга:

- Жамиятнинг Устав қоидаларига ва Уставда кўрсатилган тартибда, микдорда ва усулда хисса қўшиш (акция ҳақини тўлаш);
- Жамият фаолияти тўғрисидаги маҳфий маълумотларни ташкил қилувчи сирларни фош қилмаслик.

Миноритар акциядор хужжатларни асоссиз равишида талаб қилиш ва маҳфий ахборотлар, тижорат сирларини кўллаш йўли билан жамият бошқарув органи фаолиятига тўсқинлик қилмаслиги лозим.

6.4. Акциядорлар мазкур уставда ва қонунчиликда назарда тутилган бошка

мажбуриятларга хам эга бўладилар.

VII. ДАРОМАДНИ (ФОЙДАНИ), ДИВИДЕНДЛАРНИ ТАҚСИМЛАШ ВА ЗАРАРНИ ҚОПЛАШ ТАРТИБИ

7.1. Жамият имтиёзли акциялари ўз эгаларига ҳар йили акциялар номинал кийматининг 20 фоизидан кам бўлмаган миқдорида дивиденд олиш хукуқини беради.

7.2. Жамият тугатилаётганда имтиёзли акциялар бўйича тўланадиган дивиденднинг миқдори ёки тугатилиш қиймати акцияларнинг номинал қийматига нисбатан 100 фоиз миқдорида белгиланади.

7.3. Жамият акцияларнинг хар бир тури бўйича эълон қилинган дивидендларни тўлаши шарт.

7.4. Жамият акциядорлари умумий йиғилиши қарорига биноан дивиденд пул маблағлари ёки бошка конуний тўлов воситалари билан тўланиши мумкин.

Дивиденд акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

7.5. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўккиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳакли.

7.6. Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий ҳисботнинг ишончлилиги ҳакида аудиторлик хulosаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисбот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади. Дивидендларнинг миқдори жамият кузатув кенгashi томонидан тавсия этилган миқдордан кўп бўлиши мумкин эмас. Акциядорларнинг умумий йиғилиши акцияларнинг муайян турлари бўйича дивидендлар тўламаслик тўғрисида, шунингдек жамият уставида дивиденд миқдори белгилаб кўйилган имтиёзли акциялар бўйича тўлик бўлмаган миқдорда дивидендлар тўлаш ҳакида қарор қабул қилишга ҳакли.

7.7. Дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарорда, дивиденднинг миқдори, дивидендни тўлаш шакли ва тартиби хамда уни тўлаш муддати яъни тўлаш бошланадиган ва тугайдиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

7.8. Дивидендлар Жамият тасарруфида қоладиган соф фойдадан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

7.9. Жамият томонидан оддий акциялар бўйича ҳисобланган дивидендларни тўлаш акциядорларнинг дивидендларни олишга бўлган teng хукуқларига риоя этилган ҳолда амалга оширилади.

7.10. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йиғилишида жамиятни қайта ташкил этиш ва тугатиш тўғрисидаги масалалар ҳал этилаётганда овоз бериш хукуки билан иштирок этади.

7.11. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг

умумий йиғилишида жамият уставига имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг хуқуқларини чеклайдиган ўзгартиш ва кўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалалар, шу жумладан, аввалги навбатдаги имтиёзли акциялар бўйича тўланадиган дивиденднинг миқдорини белгилаш ёки кўпайтириш ва (ёки) тугатилиш қийматини белгилаш ёки кўпайтириш масалалари, шунингдек имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларга дивиденд ва бу акцияларнинг тугатилиш қийматини тўлаш навбати бўйича имтиёзлар бериш ҳоллари ҳал этилаётганда овоз бериш хуқуқини олади.

7.12. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколат доирасига кирадиган масалалар бўйича овоз бериш хукуқи билан акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш хукуқига имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинмаган ёки дивидендларни тўлик тўламаслик тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан кейинги йиғилишдан бошлаб эга бўлади. Имтиёзли акцияларнинг эгалари бўлган акциядорларнинг акциядорлар умумий йиғилишида иштирок этиш хукуқи мазкур акциялар бўйича дивидендлар биринчи марта тўлик миқдорда тўланган пайтдан эътиборан бекор қилинади.

7.13. Эгаси ёки унинг қонуний ҳуқуқий вориси ёхуд меросхўри томонидан уч йил ичидаги талаб қилиб олинмаган дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра жамият ихтиёрида қолади.

VIII. ЗАХИРА ФОНДИ ВА БОШҚА ФОНДЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТАРТИБИ

8.1. Жамият соф фойда ҳисобидан ўз устав капиталининг 15 фоизи миқдорида захира фондини ташкил этади.

8.2. Жамиятнинг захира фонди бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, жамиятнинг заарлари ўрнини қоплаш, жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли (мавжуд бўлса) акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва жамиятнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.

8.3. Захира фондидан бошқа мақсадларда фойдаланиш мумкин эмас.

8.4. Жамият захира фондига ушбу уставнинг 8.1-бандида белгиланган миқдорга етгунига қадар ҳар йили соф фойдадан 5 фоиздан кам бўлмаган миқдорда ажратмалар ўтказади.

8.5. Захира фонди тўлалигича ёки қисман сарфланиб бўлган ҳолларда мажбурий ажратмалардан тикланади.

8.6. Жамият фаолиятида зарур бўлган бошқа мақсадлар учун ҳам жамғармалар ташкил этилиши мумкин.

IX. ЖАМИЯТНИНГ БОШҚАРУВ ОРГАНЛАРИ

9.1. Жамиятни бошқарув органлари куйидагилардан иборат:
- акциядорларнинг умумий йиғилиши;

- кузатув кенгаши;
- ижроия органи (бошқарув).

X. ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРНИНГ УМУМИЙ ЙИГИЛИШИ

10.1. Акциядорларнинг умумий йигилиши жамиятнинг юқори бошқарув органидир.

10.2. Жамият хар йили Акциядорларнинг умумий йигилишини (акциядорларнинг йиллик умумий йигилишини) ўтказиши шарт. Акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирмай ўтказилади.

Акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши одатда йилнинг Акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши йил тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирмай ўтказилади, 30 июнь санасигача ўтказилади.

Акциядорларнинг йиллик умумий йигилишдан ташқари ўтказиладиган умумий йигилишлари навбатдан ташқари йигилишлардир.

Акциядорларнинг умумий йигилишини Кузатув кенгашининг раиси, у узрли сабабларга кўра бўлмаган такдирда эса Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири, ёхуд акциядорлар томонидан ваколат берилган шахс томонидан олиб борилиши мумкин.

10.3. Жамият овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгалик килувчи акциядорлар (акциядор) жамиятнинг молия йили тугаганидан кейин тўксон кундан кечиктирмай, акциядорларнинг йиллик умумий йигилиши кун тартибига масалалар киритишга ҳамда жамият кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига бу органнинг миқдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга ҳакли.

10.4. Акциядорлар умумий йигилишининг ваколатларига қуидагилар киради:

- Жамият Уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги Уставини тасдиқлаш;

- Жамиятни қайта ташкил этиш;

- Жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралиқ ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

- Жамият Кузатув кенгашининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

- Жамият Бошқарув раисини хорижий менежерлар номзодларининг иштирок этишига имкон яратилган ҳолда (коида тариқасида) танлов асосида сайлаш (тайинлаш) ва унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш.

- Эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;

- устав капиталини камайтириш;

- жойлаштирилган акцияларини сотиб олиш;

- жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;

- Жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;

- Жамият тафтиш комиссияси аъзоларини сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек тафтиш комиссияси тўғрисидаги низомни

тасдиқлаш;

- Жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан келиб чиқкан холда жамиятни ўрта муддатга ва узок муддатга ривожлантиришнинг аник муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;

- Жамият йиллик ҳисботини, бухгалтерия балансларини, фойда ва заарлари ҳисоб-варагини тасдиқлаш;

- Жамиятнинг фойдаси ва заарларини тақсимлаш;

- Жамият Кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан, жамиятни бошқаришга доир конун хужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан жамият кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясининг ҳисботларини эшлиш;

- мажбурий аудиторлик текширувани ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, ушбу ташкилотнинг ҳизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ микдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

- умумий йиғилиш регламентини тасдиқлаш;

- акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;

- “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг хуқукларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонунининг 8-бобига асосан баланс қиймати ёки олиш қиймати битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган санада Жамият соф активлари микдорининг (Жамият соф активлари микдори қарор қабул қилинаётган санадан олдинги ҳисботи санасига тузилган молиявий ҳисбот бўйича аникланади) 50 (эллик) фоизидан ортигини ташкил этувчи мол-мулк хусусида йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор қабул қилиш;

- Жамият Корпоратив бошқарув кодексига риоя этиш мажбуриятини олиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва хабарни ошкор қилиш шаклини тасдиқлаш;

- Жамият мансабдор шахсларига Корпоратив бошқарув кодекси тавсияларига, корпоратив бошқарув кодексда назарда тутилган ахборотларни ошкор этмаганлик шунингдек ички меҳнат тартиби қоидаларига риоя этмаганлик учун Ўзбекистон Республикасининг Мехнат кодексида кўрсатилган интизомий жазо чораларини кўллашга ҳақли;

- Жамият Кузатув кенгашига тўланадиган ҳақ, мукофот ва (ёки) компенсацияларни микдорини белгилаш;

- Жамият Ижроия органига тўланадиган ҳақ, мукофот ва (ёки) компенсацияларни энг юқори микдорларини белгилаш;

- Жамиятнинг жорий хўжалик фаолияти билан боғлиқ битимларни аниклаш.

Амалдаги қонунчилик ва мазкур Уставда кўзда тутилган бошқа масалаларни ҳал этиш.

10.5. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар Жамиятнинг Кузатув кенгаши ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас, ушбу Уставда кўзда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Акциядорлар умумий йиғилишининг мутлақ ваколатига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамият ижроия органига берилиши мумкин эмас.

10.6. Овозга қўйилган масала бўйича, акциядорларнинг умумий йиғилиши қарори йиғилишда иштирок этаётган Жамият овоз берувчи акциялари эгаси бўлмиш

акциядорларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади, қонунчиликда қарор қабул силиш бўйича назарда тутилган ўзгача қоидалар бундан мустасно.

10.7. Акциядорлар умумий йиғилишини чакириш, ўтказиш ҳамда умумий йиғилиш ўз ишини амалдаги қонунчилик, ушбу устав ва акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган “Акциядорлар умумий йиғилиши тўғрисида”ги Низомда белгиланган тарибда амалга оширилади.

10.8. Акциядорларнинг умумий йиғилишда иштирок этиш ҳуқуки шахсан акциядор томонидан ёки унинг вакили орқали амалга оширилади.

10.9. Акциядор акциядорларнинг умумий йиғилишидаги ўз вакилини исталган вактда алмаштиришга ёки йиғилишда шахсан узи иштирок этишга хаклидир.

XI. ЖАМИЯТ КУЗАТУВ КЕНГАШИ

11.1. Жамият кузатув кенгаши жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, акциядорлар умумий йиғилишининг мутлақ ваколатига тааллукли масалалар бундан мустасно.

11.2. Жамият Кузатув кенгашининг ваколатларига қуйидагилар киради:

- Жамият фаолиятининг устувор йуналишларини белгилаш;
- Жамият акциядорларининг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чакириш, амалдаги қонунчиликда назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно;
- акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вакт ва жойни белгилаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши хақида ҳабар қилиш учун Жамият акциядорлари реестрини шакллантириш санасини белгилаш;
- Жамият Уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамият янги таҳрирдаги Уставини тасдиқлаш масалаларини акциядорларнинг умумий йиғилиши мухокамасига тақдим этиш;
- мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;
- Жамиятнинг ижроия органи аъзоларини (Ижроия органи раҳбари – Бошқарув раисидан ташқари) сайлаш (тайинлаш), шунингдек уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- корпоратив маслаҳатчини тайинлаш ва унинг фаолияти тартибини белгиловчи Низомни тасдиқлаш;
- Жамиятнинг ички аудит хизматини ташкил этиш, унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг хисботларини эшишиб бориш;
- Жамиятнинг ижроия органи фаолиятига дахлдор ҳар қандай хужжатдан эркин фойдаланиш ва ижроия органидан Жамият Кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун уларни олиш. Олинган хужжатлардан Жамият Кузатув кенгаши ва унинг аъзолари факат хизмат мақсадларида фойдаланишлари мумкин;
- аудиторлик текширувни ўтказиш тўғрисида, аудиторлик ташкилотини

ва унинг хизматларига тўланадиган хақнинг энг кўп миқдорини белгилаш хақида қарор қабул қилиш;

- Жамият тафтиш комиссияси аъзоларига тўланадиган хақ ва компенсация миқдори юзасидан ҳамда аудиторлик ташкилотининг хизматларига тўланадиган хақ миқдори чегарасини белгилаш;

- акциялар бўйича дивидендлар миқдори ва уларни тўлаш тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

- Жамият фаолияти учун зарур бўлган бошқа жамғармаларни (фондларни) ташкил этиш;

- Жамиятнинг захира ва бошқа фондларидан фойдаланиш;

- Жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ҳамда ваколатхоналарини очиш;

- Жамиятнинг шуъба ва тобе корхоналарини ташкил этиш;

- Конун хужжатларида кўзда тутилган ҳолларда йирик битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- Конун хужжатларида кўзда тутилган ҳолларда аффилланган шахслар иштироқида битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқукларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Конунининг 8-бобига асосан баланс қиймати ёки олиш қиймати битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган санада Жамият соф активлари миқдорининг (Жамият соф активлари миқдори қарор қабул қилинаётган санадан олдинги хисоботи санасига тузилган молиявий хисобот бўйича аникланади) 15 фоизидан 50 фоизгача бўлган миқдорни этадиган битимлар ёки узаро боғлик бир қанча битимлар тузиш тўғрисидаги қарор қабул қилиш;

- Жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарорлар қабул қилиш;

- Жамиятнинг устав капиталини кўпайтириш ҳамда ушбу ҳақида Жамият Уставига тегишли ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш;

- Жамият акцияларини жойлаштириш (қимматли қофозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

- Жамият томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- Конун хужжатлари ва акциядорлар умумий йиғилиши томонидан белгиланган миқдорлар доирасида, барча акциядорларга маълумотларни ошкор этган ҳолда ҳомийлик (хайрия) ёки беғараз ёрдам кўрсатиш (олиш) тартиби ва шартларини белгилаш ҳамда бу борада қарор қабул қилиш;

- Энг муҳим масалаларни кўриб чиқиш ва жамиятнинг кузатув кенгашига тавсиялар тайёрлаш учун кузатув кенгаши аъзолари орасидан қўмиталар ташкил этилиши мумкин.

- факат жамият кузатув кенгашининг аъзоларидан таркиб топган аудит қўмитасини ташкил этиши шарт. Жамиятнинг ички аудит хизмати ўз фаолиятида аудит қўмитасига ҳисобдордир.

- Қўмиталарни шакллантириш ва уларнинг ишлаш тартиби, сони ва таркиби жамиятнинг кузатув кенгаши тўғрисидаги низомда белгиланади.

- аудиторлик текширувани ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви

бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳак миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

Ушбу Устав ва амалдаги қонунчиликка мувофиқ Жамият Кузатув кенгаши ваколатларига киритилган бошқа масалаларни ҳал этиш.

11.3. Жамият Кузатув кенгаши ўз ишини амалдаги қонунчилик, ушбу устав ва акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган "Кузатув кенгаши тўғрисида"ги Низом асосида амалга оширади.

11.4. Жамият Кузатув кенгашининг ваколатларига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамият Ижроия органига ўтказилиши мумкин эмас.

11.5. Жамият Кузатув кенгаши умумий йиғилиши томонидан З(уч) йиллик муддатга кумулятив овоз бериш орқали сайланадилар. Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг сони 5 кишидан иборат бўлиб, стратегия ва инвестициялар, аудит, тайинловлар ва ҳак тўлаш, коррупцияга қарши курашиш ва этика қўмиталарини ташкил қилишга хақли, уларнинг таркибига мустақил аъзолар ҳам киритилиши мумкин.

11.6. Кузатув кенгаши таркибиغا давлат улуши бўйича сайланган аъзолар фаолиятига корхонада трансформация жараёнларининг самарали ташкил этиш, корхонанинг ташки қарзларини оптималлаштириш, замонавий харид тизимини жорий этиш, инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришга мукобил маблағларни жалб этиш каби мезонлар асосида баҳо бериш.

11.7. Мулкни бегоналаштириш, уни сотиш шакли ва механизмини, жамият ва унинг таркибидаги корхоналар устав капиталига учинчи шахслар томонидан инвестиция киритиш бўйича келишувларни (битим, шартнома, меморандум ва бошқалар) мажбурий тарзда ушбу корхоналар кузатув кенгаши билан келишилгандан кейин тузиш, ҳомийликка сарфланадиган ҳар йилги харажатлари ўтган йилда олинган соф фойданинг З фоизидан ошмаслиги керак ҳамда бу харажатлар улар бизнес-режасининг ўтган ҳисбот давридаги соф фойдага тааллукли қисми кўрсаткичлари бажарилганда амалга оширилади (бундан Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Хукумати қарорларида назарда тутилган ҳоллар мустасно).

11.8. Жамиятнинг асосий фаолиятига хос бўлмаган янги кўчмас мулк обьектларини сотиб олиш ёки қуриш, рақобат ривожланган соҳада асосий фаолиятидан ташқари қўшимча фаолият билан шуғулланиш, асосий фаолиятига хос бўлмаган хўжалик жамиятлари устав капиталида иштирок этиш ёки ундаги улушни сотиб олиш таъкидланади.. Бунда, жамият томонидан асосий фаолиятига хос бўлган янги кўчмас мулк обьектларини сотиб олиш ёки қуриш ҳамда хўжалик жамиятлари устав капиталидаги улушни сотиб олиш, шунингдек, асосий фаолиятидан ташқари қўшимча фаолият билан шуғулланиш кузатув кенгаши қарорига асосан амалга оширилади, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Хукумати қарорларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Жамият Кузатув кенгаши аъзолари олий маълумотга эга бўлиши шарт.

11.9. Кузатув кенгаши раиси йўқ бўлган ҳолларда унинг вазифасини кенгаш

аъзоларидан бири жами аъзоларининг кўпчилик овози билан амалга оширади.

11.10. Ҳар чоракда ижро органининг ҳисботини эшлиш бўйича кузатув кенгашининг мажлисларини сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) ўтказиш йўл қўйилмайди, ижро органи раҳбари ва бошқарув аъзоларининг ҳаракати (ҳаракатсизлиги) натижасида корхона манфаатларига етказилган ҳар қандай зарар, зиён, уларнинг окибатида юзага келувчи жарима, пеня ва бошқа мажбурий тўловлар учун ушбу шахсларнинг субсидиар жавобгарлигини улар билан тузиладиган меҳнат шартномаларида қатъий белгиланади.

11.11. Жамият ижро органи раҳбарининг трансформация масалалари бўйича биринчи ўринбосари ва лойиха офисининг ҳаражатлар алоҳида тасдиқлаш, Жамият кузатув кенгashi томонидан ижро органи раҳбари хусусийлаштириш жараёнларини, шу жумладан акцияларни оммавий жойлаштириши (ІРО) сифатли ва белгиланган муддатларда амалга оширганлиги учун алоҳида мукофот ёки амалга оширганлик учун жавобгарлик чораларини белгилаш;

11.12. Кузатув кенгashi мажлислари телефон конференция тизими (видео-аудио селектор) ёки мажлисда шахсан қатнашиш йўли билан ўтказилиши мумкин. Кузатув кенгашининг ҳар қайси аъзоси мажлисда шахсан қатнашишини иложи бўлмаса, телефон орқали қатнашиши ва овоз бериши мумкин, бунда уларнинг овозлари қарор қабул қилиш учун сиртдан берилган деб ҳисобланмайди. Шунингдек ижроия органи раҳбари шундай таклиф тушганда телефон алокасини ташкил қилиш бўйича барча чораларини кўриши лозим. Агар мажлисда катнашаётган Кузатув кенгашининг ҳар қандай аъзоси билан телефон алокаси узилиб қолса, телефон алокаси тиклангунча мажлис тўхтатиб турилади.

11.13. Кузатув кенгashi қарорлари Кузатув кенгашининг барча аъзоларининг бир овоздан сиртдан овоз бериш (сўров ўтказиш йўли) билан қабул қилиниши мумкин. Кузатув кенгашининг бундай қарорлари (баённомаси) Жамиятга белгиланган вақтда етиб келган, ҳар бир аъзо томонидан имзоланган сўров варакалари илова қилинган холда барча аъзолари томонидан имзоланади.

11.14. Жамият кузатув кенгashi мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган жамият кузатув кенгashi аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлиснинг баённомаси тўғрилиги учун жавобгардир.

XII. ЖАМИЯТ ИЖРОИЯ ОРГАНИ (БОШҚАРУВИ)

12.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилиш коллегиал ижроия органи – Бошқарув томонидан амалга оширилади. Жамият Бошқаруви – уч нафар аъзодан иборат.

12.2. Бошқарув Жамиятнинг ижро этувчи органи ҳисобланиб, унинг кундалик фаолиятини бошқаради ва оператив раҳбарликни Ўзбекистон Республикаси конунчилиги, Жамият Устави, акциядорлар умумий йиғилиши ва Жамият Кузатув кенгашининг қарорларига мувофиқ амалга оширади.

12.3. Жамият Бошқаруви акциядорлар умумий йиғилиши ва Жамият Кузатув кенгашига ҳисбот беради.

12.4. Бошқарув раиси билан меҳнат шартномаси Жамият номидан Жамият Кузатув кенгаши раиси томонидан З йил муддатга тузилади.

Ижро органи раҳбари сифатида тайинланган (қайта тайинланган) шахс сурункасига икки муддатдан ортиқ ижро органи раҳбари бўлиши мумкин эмас.

Бошқарув – ижроия органи аъзолари билан тузиладиган меҳнат шартномаси Бошқарув раиси томонидан имзоланади.

12.5. Жамият Бошқарувининг ваколатларига Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йиғилишининг мутлақ ваколатларига ёки Жамият Кузатув кенгашининг ваколатлариға киритилган масалалар бундан мустасно.

12.6. Жамият Бошқаруви акциядорлар умумий йиғилиши ва Жамият Кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этади.

12.7. Жамият Бошқаруви мавжуд қонунчилик, мазкур устав ва акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган “Ижроия органи тўғрисида”ги Низом асосида иш олиб боради.

12.8. Жамият Бошқарувининг мажлиси зарур ҳолларда, бироқ бир ойда камида бир марта ўтказилади. Жамият Бошқаруви томонидан Кузатув кенгаши ёки Акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун киритиладиган масалалар мажбурий тартибда Бошқарув мажлисида олдиндан муҳокама этилади. Бошқарувнинг фикри ҳақида Кузатув кенгашида ва Акциядорларнинг умумий йиғилишида Бошқарув раҳбари – Бошқарув раиси ёки у томонидан ваколат берилган Бошқарув аъзоси ахборот беради ва ҳимоя қиласи.

12.9. Жамият Бошқарув мажлиси унинг кун тартибиға киритилган масалаларни, агар мажлисда ижроия аъзоларининг 60 фоизидан ортиқ қисми катнашса, ҳал қилишга хаклидир.

12.10. Жамият Бошқарув мажлисида қарорлар мажлисда қатнашаётган Бошқарув аъзоларининг оддий кўпчилик овози билан қабул қилинади. Бошқарув мажлисида масалалар ҳал этилаётганда Бошқарувнинг ҳар бир аъзоси битта овозга эга. Овозлар teng бўлиб қолган такдирда жамият Бошқаруви раҳбари бор томон овози устун ҳал этувчи ҳисобланади.

12.11. Жамият Бошқаруви томонидан қабул қилинган қарорга рози бўлмаган Бошқарув аъзолари ўз фикрларини жамият Кузатув Кенгашига билдиришлари мумкин.

12.12. Ижро органи аъзоларига ойлик иш ҳақи ва йил якунлари бўйича бир йўла тўланадиган мукофот тўловлардан ташқари ҳар қандай қўшимча тўлов турлари бекор қилиш.

- Жамиятни ривожлантириш дастурлари ишлаб чикиш ва уларни ташкил этиш ва бажарилишини таъминлаш;

- Жамиятнинг йиллик бизнес-режасини ишлаб чикиш ва уни лойхасини жорий йилнинг 20 ноябрдан кечиктиромай кузатув кенгашига тақдим этиш;

- Жамиятнинг йиллик бизнес-режаси бажарилиши бўйича ҳар чоракда кузатув кенгашига ҳисобот бериш;

- Жамиятнинг инвестицион фаолиятини амалга ошириш;

- ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар ва кўрсатаётган хизматларига баҳосини ва

тарифларини белгилаш;

- акциядорлар умумий йигилиши ва Жамият Кузатув кенгаши қарорларининг бажарилишини таъминлаш;

- жамиятда бухгалтерия ҳисоби юритилишини ташкил этиш, шу жумладан молиявий ҳисботларни эълон қилиш мақсадида уларни молиявий ҳисботлар ҳалкаро стандартларнга трансформациясини таъминлаш;

- ташқи иктисадий фаолиятни амалга ошириш;

- Жамиятнинг ваколатли бошқарув органи томонидан тасдиқланган бизнес-режада кўрсатилган миқдорларда фойда олишни таъминлаш;

- Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги хужжатларни Жамиятнинг Кузатув кенгаши, Тафтиш комиссияси ёки Жамият аудитори талабига кўра тақдим этиш;

- филиал ва шўъба корхоналар фаолиятининг асосий йўналишларини белгилаш ва уларнинг бизнес-режаларини ва бажариш тўғрисидаги ҳисботларини тасдиқлаш;

- Жамиятнинг таркибий бўлинмаларининг ўзаро самарали ҳаракатини таъминлаш;

- ўз ваколати доирасида мол-мulkни сотиб олиш ва мол-мulkни бошқа шахсга ўтказиш билан боғлик битимлар (умумий қиймати қарор қабул қилинган санада Жамият соғ активларининг 5 фонздан 15 фонзгача ташкил этадиган битимлар ёки ўзаро боғлик бир қанча битимлар) тузиш, қарз, кредит ва гаров шартномаларини тузиш;

- Жамиятнинг тижорат сирини ташкил этувчи ахборотларни саклаш ва уларни ходимлар томонидан сакланишини таъминлаш. Жамиятнинг тижорат сирини ташкил этувчи маълумотлар руйхати Жамият Бошқаруви томонидан белгиланади;

- Жамиятни малакали кадрлар билан таъминлаш, Жамият ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва кобилиятларидан энг яхши фойдаланиш чораларини кўриш;

- ўз ваколатига тегишли ишларнинг холати тўғрисидаги ахборотни акциядорларнинг Умумий йигилишига ва Жамият Кузатув кенгашига белгиланган муддатда тақдим этиш;

- амалдаги қонунчиликка мувофиқ Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисботининг ташкил этилиши, зарур ҳолати ва ишончлилигини, йиллик ҳисботлар ва бошқа молиявий ҳисботлар тегишли органларга ўз вақтида тақдим этилишини, шунингдек акциядорларга, кредиторларга ва бошқа олувчиларга юбориладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар тақдим этилишини таъминлаш;

- Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаш, муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик карздорликларини вужудга келишини ва Жамиятнинг банкротлик ҳолатига келиб қолишини олдини олиш;

- Жамият Бошқаруви қонунчилик, ушбу устав ва Жамиятнинг меъёрий хужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқ (ваколат) ва мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

12.13. Жамият Бошқарув раисининг мажбуриятлари ва ваколатларига куйидагилар киради:

- ўзининг ваколатлари доирасида Жамиятнинг ишига раҳбарлик қилиш;
- Жамият Кузатув кенгашининг розилигига кўра унинг ишида маслаҳат овози билан иштирок этади;
- Жамият номидан ишончномасиз иш юритади, давлат муассасалари, барча мулк шаклларидағи корхона ва ташкилотларда унинг манфаатларини ҳимоя қиласди;
- банкларда хисоб ракамлар, шу жумладан валюта хисоб ракамларини очади ва Жамиятнинг банк ва бошқа молия хужжатларида биринчи имзо ваколатига эга бўлади;
- ўзининг ваколатлари доирасида, Жамият мижозлари, корхона ва ташкилотлар билан шартномалар ва контрактларни имзолайди ва битимлар тузади;
- ўз ваколатлари доирасида жамиятнинг мол-мулки ва пул маблағларини тассаруф этиш;
- штатларни белгилаш, ходимларнинг штат рўйхатини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг таркибий бўлинмалар тўғрисидаги низомлар, ходимларнинг лавозим йўрикномаларини тасдиқлаш;
- Жамият шуъба корхоналари, ваколатхоналари ва филиаллари учун мажбурий бўлган қарор, буйрук ва фармойишлар чиқариш;
- Жамиятнинг шуъба корхоналари ва филиаллари раҳбарларини лавозимга тайинлаш ва лавозимдан озод этиш;
- Жамият филиаллари ва шуъба корхоналари низомларини тасдиқлаш ва уларга ўзгаритириш ва қўшимчалар киритиш;
- Жамият филиллари ва шуъба корхоналарининг штат жадвалларини тасдиқлаш;
- Жамият ходимларини ишга қабул қиласди, улар билан меҳнат шартномаларини тузади ва бекор қиласди, рағбатлантиради ҳамда уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллайди, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомини саклаб туришини таъминлайди;
- Жамият номидан амалдаги қонунчиликка асосан ишончномаларни бериш;
- ўз ваколати доирасида мол-мулкни сотиб олиш ва бошқа шахсга ўтказиш билан боғлик битимлар (умумий қиймати қарор қабул қилинган санада Жамият соғ активларининг 5 фоизини ташкил этадиган битимлар ёки ўзаро боғлик бир қанча битимлар) тузиш, қарз, кредит ва гаров шартномаларини тузиш;
- Жамиятнинг барча ходимлари томонидан бажарилиши мажбурий бўлган буйрук ва фармойишлар чиқаради ва кўрсатмалар беради;
- Жамият ходимларининг ижтимоий кафолатларига риоя қилинишини ва улар меҳнатини муҳофаза қилишни таъминлаш;
- ўз ваколатлари доирасида Жамиятнинг самарали ва барқарор ишлашини таъминлаган ҳолда унинг жорий фаолиятига раҳбарлик қиласди;
- акциядорлар умумий йиғилиши ва Жамият Кузатув кенгashi қарорларининг бажарилишини ташкил этиш;
- Жамият Бошқарув раиси қонунчилик, ушбу Устав ва Жамиятнинг меъёрий хужжатларига мувоғик бошқа хукуқ (ваколат) ва мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

12.14. Бошқарув раиси хизмат сафари ёки бошқа сабабларга кўра иш жойида бўлмаган вақтда, унинг вазифаларини вақтинча бажарувчи шахсни тайинлашни факт жамият кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйилади.

12.15. Жамият Бошқарув аъзолари ва жамият Бошқрув раиси конун хужжатларига ва ушбу уставга мувофиқ жамият олдида жавобгардир.

12.16. Бошқарув аъзолари ва жамият Бошқарув раиси томонидан ушбу Устав ва меҳнат шартномаси шартлари кўпол равишда бузилса, ёхуд Жамият бизнес-режасининг тасдиқланган кўрсатгичларни бажарилиши бузилган ҳолларда ва уларнинг харакатлари (харакатсизлиги) натижасида Жамиятга келтирилган заарлари сабабли улар билан тузилган шартнома Жамият кузатув кенгashi томонидан муддатидан илгари бекор қилиниши мумкин.

12.17. Бошқарув раисининг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган ҳолларда унинг вазифасини вақтинча бажариш Жамият Кузатув кенгашининг қарорига мувофиқ бошқа шахсга юклатилади.

12.18. Жамият Бошқаруви ўз хукуқларини амалга оширишда ва ўз бурчларини бажаришда Жамият манфаатларини қўзлаб иш тутиши лозим.

XIII. МИНОРИТАР АКЦИЯДОРЛАР ҚЎМИТАСИ

13.1. Миноритар акциядорларнинг хукуклари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида жамиятда уларнинг орасидан, 3 нафар аъзодан иборат. Акциядорлик жамиятининг молия-хўжалик фаолиятни назорат қилиш учун жамият уставида тафтиш комиссиясини тузиш (тафтишчисини сайлаш) ихтиёрий равишда ташкил этилади.

13.2. Миноритар акциядорлар қўмитасининг таркибига номзодлар бўйича таклифлар жамиятга жамият Кузатув кенгасига номзодлар бўйича таклифлар киритиш учун назарда тутилган тартибда ва муддатларда киритилади.

13.3. Миноритар акциядорлар қўмитасининг аъзоларини сайлашда акциядорларнинг умумий йиғилишида ҳозир бўлган ва жамият кузатув кенгасига номзодлар кўрсатмаган ёхуд акциядорларнинг ўтказилаётган умумий йиғилишида Кузатув кенгасига номзодлари сайланмаган акциядорлар иштирок этади.

Миноритар акциядорлар қўмитасининг таркибига жамиятнинг Бошқарув раиси, бошқарув аъзолари, шунингдек жамиятнинг кузатув кенгасига ва тафтиш комиссиясига сайланган шахслар кириши мумкин эмас.

13.4. Миноритар акциядорлар қўмитасининг ваколатига қўйидагилар киради:

акциядорларнинг умумий йиғилиши ёки жамиятнинг кузатув кенгаси қўриб чиқиши учун киритилаётган йирик битимлар ва аффилланган шахслар билан битимлар тузишга оид масалалар бўйича таклифлар тайёрлашда иштирок этиш;

миноритар акциядорларнинг ўз хукуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш билан боғлиқ мурожаатларини қўриб чиқиши;

қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органига миноритар акциядорларнинг хукуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисида мурожаатлар киритиш;

конун хужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни қўриб чиқиши.

13.5. Миноритар акциядорлар қўмитасининг қарорлари оддий кўпчилик овоз билан қабул қилинади. Миноритар акциядорлар қўмитасининг мажлислари унинг микдор таркибига сайланган шахсларнинг камидаги тўртдан уч кисми ҳозир бўлганда ваколатлидир.

13.6. Миноритар акциядорларнинг қўмитаси қабул қилинган қарорлар тўғрисида ҳар йили акциядорларнинг умумий йиғилишида хисбот беради.

13.7. Миноритар акциядорлар қўмитасининг раиси ушбу қўмита таркибидан миноритар акциядорлар қўмитасининг аъзолари томонидан кўпчилик овоз билан сайланади.

13.8. Миноритар акциядорлар қўмитасининг фаолият кўрсатиш тартиби қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан тасдиқланади.

13.9. Миноритар акциядорлар қўмитаси жамиятнинг хўжалик фаолиятига аралашибга ҳакли эмас.

13.10. Миноритар акциядорлар қўмитасининг фаолиятига жамият кузатув кенгашининг ёки ижроия органининг аралашувига йўл қўйилмайди.

XIV. МОЛИЯ-ХЎЖАЛИК ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ КИЛИШ

а) Тафтиш комиссияси

13.1. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат килиш учун акциядорларнинг умумий йиғилиши тафтиш комиссиясини олий маълумотга эга номзодлардан бир йил муддатга сайлади. Жамият тафтиш комиссияси 3 кишидан иборат.

13.2. Жамият тафтиш комиссиясининг ёзма талабига кўра жамият Бош директори жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги хужжатларни тафтиш комиссиясига тақдим этиши шарт.

13.3. Тафтиш комиссияси амалдаги қонунчиликка мувоғик акциядорларнинг навбатдан ташкари умумий йиғилиши чақирилишини талаб қилишга ҳакли.

13.4. Жамият тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида жамият кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас.

13.5. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш тафтиш комиссиясининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки жамият овоз берувчи акцияларининг камидаги 5 фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра жамият кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият якунлари бўйича амалга оширилади.

13.6. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш якунларига кўра жамиятнинг тафтиш комиссияси хулоса тузади, бу хулосада:

- жамиятнинг ҳисботларида ва бошқа молиявий хужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо;

- бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун хужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

13.7. Тафтиш комиссиясининг хulosаси мазмунига кўшимча талаблар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланади.

13.8. Тафтиш комиссияси жамиятда аффилланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун хужжатларининг ва жамият ички хужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хulosани ҳар чоракда жамият кузатув кенгашининг мажлисида ва акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида эшитилади.

13.9. Тафтиш комиссияси мазкур Устав ва акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган «Жамият тафтиш комиссияси тўғрисида»ги низом асосида иш олиб боради ва уларга белгиланган тартибда мукофот пули тўланади.

б) Ички аудит хизмати

13.10. Жамият активларининг баланс қиймати энг кам иш ҳаки микдорининг юзминг баробаридан кўп бўлганлиги сабабли Жамиятда ички аудит хизмати ташкил этилади. Ички аудит хизмати жамиятнинг Кузатув кенгашига ҳисобдордир.

13.11. Ички аудит хизмати Жамиятнинг ижроия органи, ваколатхоналари ва филиаллари томонидан қонун хужжатларига, таъсис хужжатлари ва бошқа хужжатларга риоя этилиши, бухгалтерия ҳисоби ва молиявий ҳисботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда тўғри акс эттирилишини таъминланиши, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидлари ва тартибтаомилларига риоя этилиши, активларнинг сакланиши, шунингдек Жамиятни бошкариш юзасидан қонун хужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши ҳамда устав капиталини 50 фоизи микдоридаги улуш жамиятга тегишли бўлган юридик шахсларнинг хўжалик муомалаларини ички назоратини амалга оширади ва бу борада мониторинг олиб бориш орқали Жамиятнинг ижроия органи, ваколатхоналари ва филиаллари ишини назорат қиласи ҳамда баҳолайди.

13.12. Ички аудит хизмати ўз фаолиятини қонун хужжатларида белгиланадиган тартибга мувофиқ амалга оширади.

в) Аудиторлик ташкилоти (ташқи аудитор)

13.13. Аудиторлик ташкилоти Жамият билан тузилган шартномага мувофиқ қонун хужжатларида белгиланган тартибда Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текширади ва унга аудиторлик хulosаси тақдим этади.

13.14. Аудиторлик ташкилоти Жамиятнинг молиявий ҳисботи ва молияга доир бошқа ахборотлар ҳақида нотўғри якун баён этилган аудиторлик хulosаси тузганлик оқибатида етказилган зарар учун Жамият олдида жавобгар бўлади.

XV. КОРПОРАТИВ МАСЛАҲАТЧИ

14.1. Жамиятда корпоратив маслаҳатчи лавозими жорий этилиши ёки меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин.

14.2. Корпоратив маслаҳатчи Жамият Кузатув кенгаши томонидан тайинланади ва унга ҳисобдордир.

14.3. Корпоратив маслаҳатчи Жамият ва унинг акциядорлари ҳамда инвесторлар ўртасидаги ўзаро муносабатларни мувофиқлаштириш, жамият

22

фаолиятида корпоратив бошқарув масалаларига оид вазифаларни бажаришни ташкиллаштиради ва назорат қилади.

14.4. Корпоратив маслаҳатчининг фаолияти Жамият Кузатув кенгаси томонидан тасдиқланган “Корпоратив маслаҳатчи тўғрисида”ги Низом билан белгиланади.

XVI. ЖАМИЯТНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ

а) Жамиятни қайта ташкил этиш тартиби.

15.1. Жамиятни қайта ташкил этиш (жумладан: қўшиб олиш, қўшиб юбориш, бирлаштириш, бўлиш, ажратиб чиқариш ва қайта тузиш) акциядорлар умумий йиғилишининг қарори асосида, шунингдек, амалдаги қонун хужжатлари билан белгиланган холларда ва тартибда амалга оширилади.

б) Жамиятни тугатиш тартиби.

15.2. Жамиятни тугатиш акциядорлар умумий йиғилишининг қарори асосида, шунингдек, амалдаги қонун хужжатлари билан белгиланган холларда ва тартибда амалга оширилади. Жамиятни тугатиш унинг ҳуқуқ, ва мажбуриятлари ҳукукий ворислик тартибида бошқа шахсларга ўтмаган ҳолда Жамият фаолиятининг тўхтатилишига олиб келади.

XVII. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

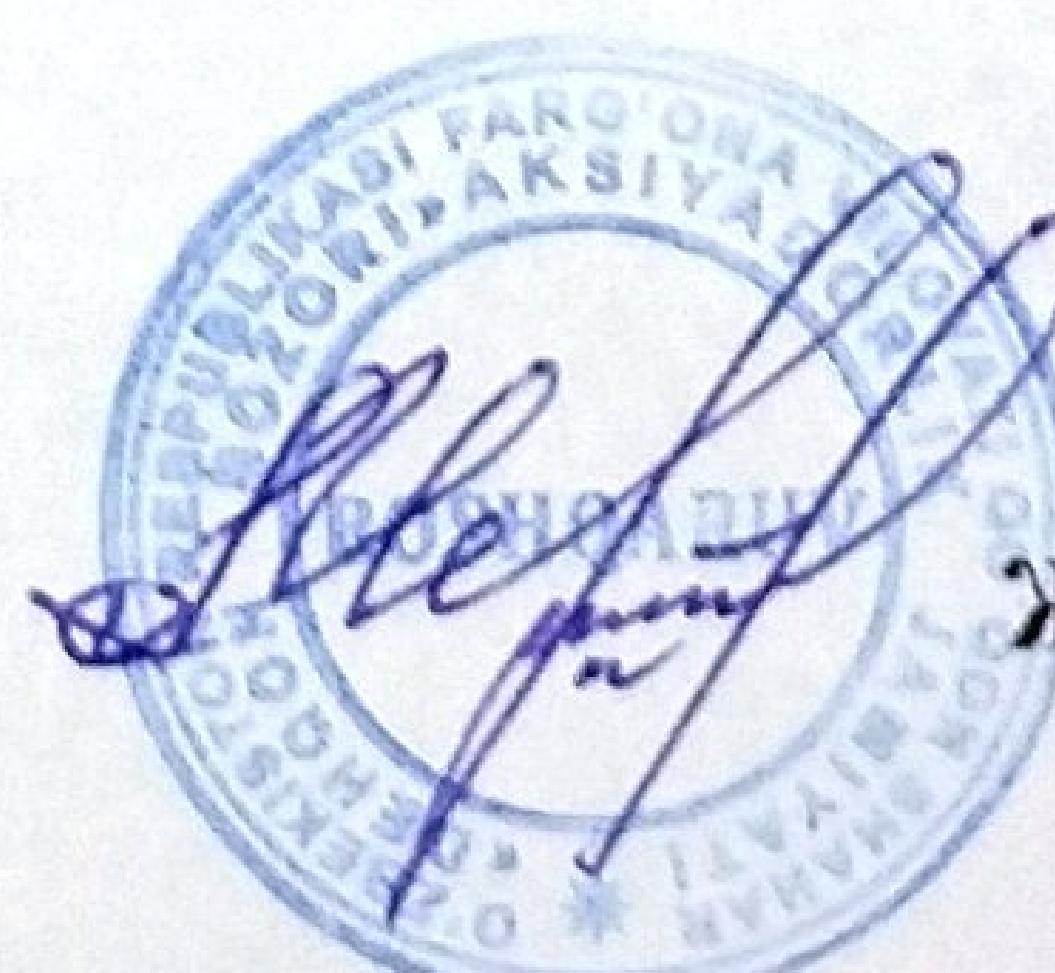
16.1. Мазкур уставга киритиладиган барча ўзгартириш ва қўшимчалар Ўзбекистон Республикасининг тегишли давлат органидан белгиланган тартибда рўйхатга олинади.

16.2. Агар мазкур уставни бирон бир қоидаси ўз кучини йўқотган бўлса, бу қоида бошқа қоидаларни тўхтатиш учун сабаб бўлмайди.

16.3. Агар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилик хужжатларида мазкур уставда назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилик хужжатлари қоидалари қўлланилади.

16.4. Мазкур уставда тартибга солинмаган муносабатлар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги билан тартибга солинади.

Кўқон шаҳар “Дехқон бозор” АЖ
бошқаруви раиси:

Ж.Мелибаев

*"23
июль 1978 г."*
Вароқдан иборат

ТИКИЛДИ
РАКАМЛАНДИ
МАХРУМДИ

ЧАГАНОНДА БИЛСАД ВУЗ

Однажды в чистом поле, вдали от селения, вспыхнул огонь. Сколько ни пытались потушить пламя, оно не гасло. Кто же зажег огонь? И как же потушить?

Однажды на полях, вдали от селения, вспыхнул огонь. Сколько ни пытались потушить пламя, оно не гасло. Кто же зажег огонь? И как же потушить?

Из альбома "Чаганондада билисад вуз".
Составил А. Абдуллаев